

Redegørelse om internationale erfaringer med legalisering af cannabis

Dette notat beskriver forskellige internationale initiativer og erfaringer med at regulere cannabis. Notatet har til formål at belyse alternative cannabislovgivninger og undersøge effekterne af legalisering og afkriminalisering af cannabis til rekreativt brug.

Cannabispolitikker udvikler sig i øjeblikket hurtigere end dokumentationen for virkningerne. Virkningen af legalisering kan se anderledes ud om 15-20 år, end den gør i dag.

Begrebsafklaring

Legalisering er ændringen af en lov, så noget hidtil forbudt bliver lovligt (Den Danske Ordbog).

Afkriminalisering betyder, at en simpel besiddelse gøres til en ikke-kriminal lovovertrædelse (Den Store Danske).

Alternativer til status quo forbud mod cannabis

Legalisering og afkriminalisering er to modeller af flere mulige.

Et panel af eksperter vurderer, at et statsligt monopol (hvor staten kontrollerer produktionen, fremstillingen, engros- og detailhandlen), er mest effektiv i forhold til at begrænse udbuddet, opretholde skatteindtægter og fastholde en høj detailpris. Politikker, der begrænser udbuddet i butikker, blev vurderet som mere effektive end politikker, der er målrettet forbrugeradfærd (Blanchette et al. 2022).

Figuren herunder viser forskellige grader af regulering af cannabis. Graderne udvikler sig fra et fuldstændigt forbud til et fuldstændigt ureguleret marked.

23-11-2022

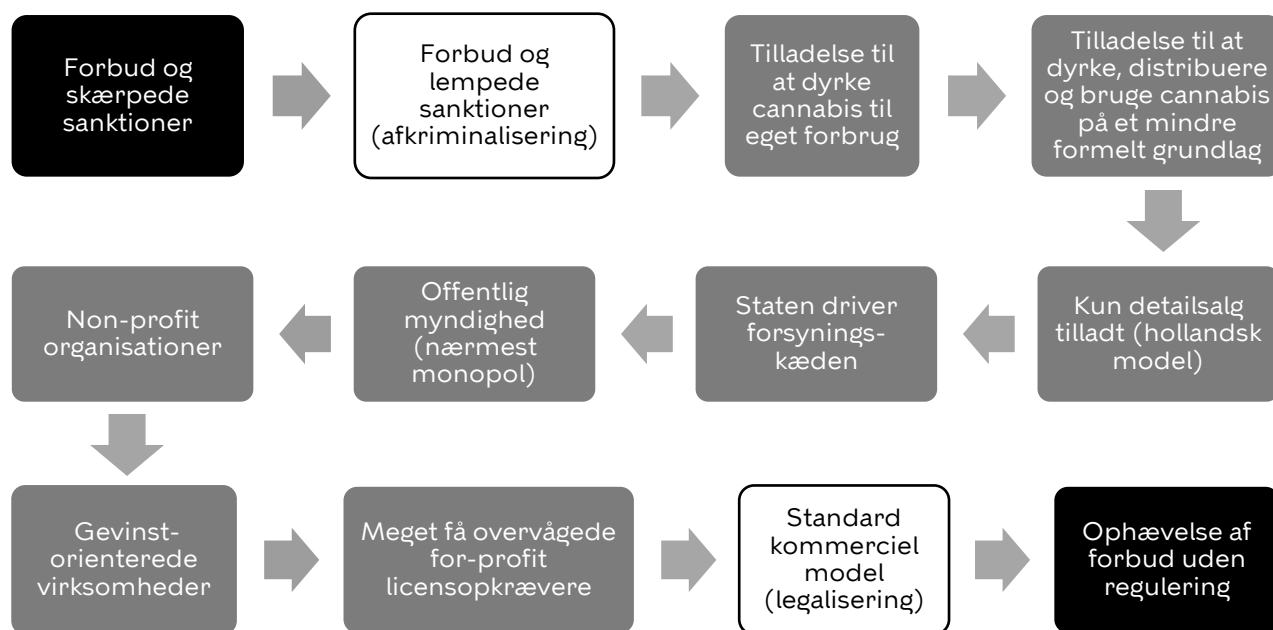
Sagsnummer i F2
2022 - 11223

Dokumentnummer i F2
1693295

Sagsnummer eDoc
2022-0245466

Sagsbehandlere
Mathilde Eilschou Holm
Mille Stejner Bie

Figur 1: En kontinuerlig model for regulering af cannabis

almindeligvis diskuteret (i USA)

mellempositioner

ekstreme positioner

Kilde: EMCDDA (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction) (2020), Monitoring and evaluating changes in cannabis policies: insights from the Americas, Technical report, Publications Office of the European Union, Luxembourg. (Tabellen er oversat fra engelsk til dansk af Økonomiforvaltningen)

Københavnmodellen

Københavns Kommune har i 2014 foreslået en model, hvor salg af cannabis er lovligt fra statskontrollerede udsalgssteder, og hvor det er lovligt for borgeren at købe, opbevare, dyrke og indtage cannabis til eget forbrug¹.

Elementerne er som følger:

Engrosleddet	Produktionen skal være lovlig og foregå i Danmark i offentligt regi.
Detailedet	5-6 kommunale udsalgssteder centralt placeret i bydelene, bemandede med særligt uddannet personale, åbent i dagtimerne, et enkelt udsalgssted skal holde døgnåbent. Udsalgsstederne skal ikke forhandle andre produkter end den legale cannabis og eventuelt tilbehør. De skal have en neutral indretning, og der skal være adgang til information om produkter, skadevirkninger og behandlingstilbud.
Produkt og pris	Produktet skal modsvare forventningerne hos den gruppe, der i dag står for det største køb af illegal cannabis, og som oplever de største skadevirkninger ved forbrug af cannabis.
Køber	Købere af den legale cannabis skal være fyldt 18 år og være bosiddende i Danmark. Købere skal legitimere sig med sygesikringsbevis, men ikke registreres. Købere må maksimalt købe 5 gram om dagen. Der kan udarbejdes særlige retningslinjer for misbrugere.
Forebyggelse og behandling	I forbindelse med forsøget, vil kommunen udvikle en samlet forebyggelsesstrategi med indsatser, der tager højde for forsøgsordningens muligheder og udfordringer.
Jura	Iværksættelse af en forsøgsordning forudsætter ny lovgivning på en række områder.
Evaluerings	Evalueringen skal sikre tæt løbende opfølgning, herunder mulighed for justering og i yderste instans stop for forsøget, hvis effekterne er u hensigtsmæssige. Evalueringen af forsøget bidrager ligeledes til kvalificeret stillingtagen til en eventuel permanentgørelse.

Cannabislegalisering i internationalt perspektiv

På de følgende sider introduceres fem landes/staters regulering af cannabis; Holland, Portugal, Canada, USA - Colorado og Washington State, og Tyskland. Landenes tilgange til regulering af cannabis er beskrevet under overskrifterne argumentation, regulering og resultater.

Herudover er der udarbejdet en tabeloversigt over flere landes cannabispolitikker, hvor der skelnes imellem rekreativt og medicinsk forbrug. Landene markeres efter, om besiddelse, køb, salg, modtagelse, udlevering og fremstilling af cannabis er enten ulovligt, afkriminaliseret eller legaliseret (Bilag 1).

¹ »Forsøg med kontrolleret legalisering af hash; henvendelse til Justitsministeren og Sundhedsministeren«, referat fra møde i Københavns Kommunes Økonomiudvalg, den 4. marts 2014

Holland

I 1976 vedtog Holland et alternativ til fuldt forbud og fuld legalisering mod cannabis (MacCoun & Reuter, 1997). Tilsvarende Københavnermodellen bliver cannabishandel og -brug begrænset og kontrolleret ved at etablere centralt placerede coffee shops. Modsat Københavnermodellen er forsyningen til coffee shops illegal, hvilket kaldes modellens "back door problem" (Jacques 2019). Derudover kan man i Holland godt købe cannabis, selvom man ikke er bosat i landet.

Ved en systematisk optælling fra 2020 blev der identificeret omkring 564 detailhandelssteder for cannabis i Holland – ca. 1/3 af disse ligger i Amsterdam (Statista, 2022). Antallet af coffee shops har været faldende det seneste årti, og industrien beskæftiger omkring 3000-4000 personer. Butikkerne sælger et sted mellem 50-150 tons cannabis til en værdi af ca. 300-600 millioner euro om året (Bieleman et al., 2004).

Argumenter: I Holland betragtes gateway-teorien (at cannabis inspirerer til brug af hårdere stoffer) som en begrundelse for at *tillade* detailforretninger at sælge små mængder cannabis, modsat de fleste andre lande, der betragter teorien som argument for at føre en streng cannabispolitik (Duncan et al., 2003). Hollænderne antager, at sammenhængen mellem cannabis og hårde stoffer er et resultat af sociale og økonomiske netværk, og at en adskillelse af markederne vil holde cannabisbrugere ude af kontakt med hårde stofbrugere og -sælgere. I 2008 fandt et amerikansk forskerhold nogle foreløbige sammenhænge (Choo et al, 2008), men senere studier fandt ingen sammenhæng mellem cannabis og hårdere stoffer (Wen et al, 2015; Chu, 2013).

Regulering: Den hollandske regering kontrollerer ikke produktionen, indpakningen eller prisen, og det er heller ikke lovligt at beskatte cannabisprodukter. Dog har regeringen forbudt cannabisreklamer. Ejere af coffee shops skal ikke retsforfølges for salg af cannabis, forudsat at de overholder fem regler: De må ikke sælge mere end 5 gram per person per dag, de må ikke sælge ecstasy eller andre hårde stoffer, de må ikke reklamere for stoffer, de skal sikre, at der er ro og orden i området omkring coffee shoppen, og de må ikke sælge stoffer til personer under 18 år (Ministerie van Justitie en Veiligheid 2022).

Resultater: Mens nogle studier antyder, at tilstedeværelsen af coffee shops forårsager en stigning i udbredelsen af brug (MacCoun & Reuter, 1997; MacCoun & Reuter, 2001), viser andre studier, at cannabisudbredelsen på tværs af vestlige lande synes at udvikle sig uafhængigt af landenes cannabispolitik (Korf, 2002; Reinarman og Cohen, 2007). Nogle af disse undersøgelser baserer deres konklusioner på hyppigheden af brug blandt mindreårige, som det ikke er tilladt at sælge til i coffee shops, og disse datas anvendelighed er derfor begrænsede.

En analyse af hollandske borgeres købsadfærd fra 2012 viste, at respondenter, der udelukkende købte i coffee shops, var mere faste brugere end de andre to typer forbrugere: ikke-købere og dem, som også købte andetsteds. Derudover brugte de mere cannabis pr. indtag end ikke-købere (Wouters et al., 2012).

Portugal

Portugal var det første land i verden til at afkriminalisere brugen af alle stoffer i 2001 (Silva, 2022). Der er ikke tale om en legalisering, men det er muligt for borgere at være i besiddelse af mindre mængder, som ikke overskrider 10 dages forbrug, uden at det får strafferetlige konsekvenser.

Argumenter: I Portugal er hovedformålet med at afkriminalisere cannabis, og stoffer generelt, at fokusere på forebyggelse for stofafhængige personer ved at reducere skader og opnå bedre kontrol over narkotika-problemet. En central del af modellen er derfor at sikre, at eventuelle misbrugere introduceres til sundhedsydelse samtidig med, at der udvikles specialiseret hjælp og støtte mod stofmisbrug (Rêgo et al., 2021).

Regulering: I Portugal er der fastsat konkrete grænser for besiddelse af de forskellige bløde og hårde stoffer, som er specificeret i loven fra 2001 (EMCDDA, 2011). For cannabis er det 25 gram. Bliver man taget af politiet gentagne gange med små doser cannabis til eget forbrug, får man udstedt en meddelelse om, at man skal deltage i en Dissuasion Commission (afskrækkelseskommission) inden for 72 timer. Kommissionen har til formål at lave en omfattende vurdering af hver enkelt persons situation og håndtering af denne, f.eks. at forbyde dem at udøve visse erhverv, pålægge bøder, og at kræve periodisk fremmøde på et udpeget sted (EMCDDA, 2011).

Resultater: De primære indikatorer for, hvordan cannabisbruget har ændret sig i Portugal, vedrører målinger på livstidsprævalens (andelen af mennesker, der har indtaget cannabis i løbet af deres levetid) blandt skoleelever. Større undersøgelser af befolkningens cannabisbrug startede først i 2001, hvor afkriminaliseringen blev indført, og der har ikke været regelmæssige undersøgelser af nyere brug (Hughes & Stevens, 2015).

Siden afkriminaliseringen i 2001 er livstidsprævalensen i Portugal faldet blandt flere aldersgrupper. Portugal havde i 2001-2005 den laveste livstidsprævalens for cannabis i aldersgruppen 15-64 år sammenlignet med 13 andre EU-lande (Greenwald, 2009; bilag 2). For flertallet af EU-landene var livstidsprævalensen dobbelt- og tredobbelt den portugisiske efter indførslen af afkriminalisering.

Sammenligner man resultaterne fra EMCDDA's rapporter fra 2019 for hhv. Danmark og Portugal, er forbruget af cannabis blandt unge i alderen 15-34 år væsentligt lavere i Portugal (8%) end i Danmark (15,4%) (EMCDDA, 2019; bilag 3a). Samme rapport viser fordelingen af personer i misbrugsbehandling fordelt ud fra deres primære stofbrug. I Danmark kommer flest i behandling for cannabis (63%), mens flest personer i Portugal kommer i behandling for heroin (39%) tæt efterfulgt af 37% for cannabis. Rapporten viser desuden, at andelen af folk i behandling i Portugal steg i perioden 2008-2017 (bilag 3c). De nyeste tal fra 2022, for prævalensen for cannabisbrug det seneste år blandt 15-34-årige, viser tilsvarende en lavere procentsats for Portugal (8%) end Danmark (12%). Danmark ligger dermed tættere på det europæiske gennemsnit (15,5%) end Portugal gør (bilag 3b).

Canada

I 2018 legaliserede Canada cannabis til rekreativt brug i henhold til The Cannabis Act, som danner en juridisk og regulatorisk ramme for cannabisproduktion, -distribution, -salg og -besiddelse (Cox, 2018). Canada er dermed den anden nation i verden, der har legaliseret cannabis efter Uruguay. Ligesom den hollandske coffee shop-model og Københavnermodellen, har Canada indført cannabisdetailbutikker, der gør det muligt for voksne at købe, besidde og bruge cannabis til eget forbrug.

Argumenter: Cannabis Act udtrykker, at målene med loven er at reducere cannabisbrug blandt unge, eliminere det ulovlige cannabismarked og beskytte den offentlige sundhed og sikkerhed ved at give voksne adgang til lovlig cannabis².

Regulering: 6 måneder efter legaliseringen var der 260 cannabisdetailbutikker over hele Canada: 181 privatdrevne butikker, 55 offentligt drevne butikker og 24 butikker i det hybride detailsystem. Personer på 18 år eller ældre kan købe og besidde op til 30 gram cannabis i offentligheden, hvilket er langt mere end i Københavnermodellen (5 gram). Hver husstand må dyrke op til fire cannabisplanter fra licenserede frø eller -planter. Provinserne fastsætter selv procedurerne for detailsalg, og disse varierer med hensyn til ejerskab (af provinsregeringen eller private virksomheder), men alle inkluderer en mulighed for onlinesalg.

Resultater: Efter legaliseringen tyder det på, at flertallet af cannabisbrugere har bevæget sig væk fra det sorte marked og over til det officielle. Statistics Canada forudser, at omkring en fjerdedel af cannabismarkedet forbliver ulovligt efter legalisering, men at det over tid vil falde med 4-5% (Ashworth, 2019). Et studie af cannabisbrugen målt over tre måneder, i tiden omkring legaliseringen, viser, at brugen var højere i slutningen af 2020 (20%) end i 2019 (17,5%) og 2018 (14%) (Rotermann, 2021). Stigningen ses især blandt kvinder (for hvem andelen steg i 2020, så de svarede til mænds for første gang), voksne på 25+ år og i nogle provinser. Tilsvarende steg det daglige eller næsten daglige brug med 7,9%. En højere procentdel af canadere rapporterede, at de fik noget af deres cannabis fra lovlige kilder eller selv dyrkede det, og færre var afhængige af ulovlige kilder i 2020 (Rotermann, 2021).

Salgsresultaterne efter de første 12 måneder efter legaliseringen trådte i kraft viser, at lovlige rekreative produkters andel af Canadas samlede cannabisforbrug steg fra 7,8% i oktober 2018 til 23,7% i september 2019 (Armstrong 2021). Det samlede cannabissalg i årets første 7 måneder var dog beskedent, sandsynligvis på grund af det begrænsede antal forretninger i Ontario og Quebec, hvor omkring 23 millioner mennesker bor, samt på grund af de relativt høje omkostninger ved det lovlige produkt – næsten det dobbelte af det sorte (Armstrong 2021).

² Legislative Summary of Bill C-45: An Act respecting cannabis and to amend the Controlled Drugs and Substances Act, the Criminal Code and other Acts.

USA - Colorado og Washington State

Colorado og Washington State har legaliseret cannabis til rekreativt brug som de to første stater i USA (Colorado i 2012, Washington i 2014). Den rekreative brug af cannabis er sidenhen blevet legaliseret i 19 stater³, og mere end 25% af den amerikanske befolkning bor nu i stater, hvor cannabis er legaliseret (EMCDDA 2020). Yderligere 12 stater, samt De Amerikanske Jomfruer, har afkriminaliseret brugen af det (Hartman, 2022). Cannabis kan købes fra en statslicenseret detailbutik, men i modsætning til Københavnermodellen, skal man være fyldt 21 år i begge stater for at kunne købe cannabis. Det er også tilladt for turister at købe, hvilket der ikke lægges op til i Københavnermodellen.

Argumenter: Begge stater argumenterer for, at legaliseringen vil reducere kriminel aktivitet og fremme den offentlige tryghed. I Colorados cannabislovgivning (Colorado Marijuana Legalization Amendment) står der, at hovedinteressen ved legalisering af cannabis er at "øge indtægter til offentlige formål og individuel frihed"⁴. Washington States cannabislovgivning (Washington Initiative 502 (I-502)) lægger vægt på, at den offentlige regulering genererer nye statslige og lokale skatteindtægter til bl.a. forskning og forebyggelse af stofmisbrug, og flytter salget fra illegale narkohandlere til et stramt reguleret statslicenseret system svarende til statens kontrol med alkohol⁵.

Regulering: I begge stater er alle led af legaliseringen, fra dyrkning over engrossalg til detailsalg, reguleret, fx ved at begrænse cannabisreklamer. I Washington er det en allerede eksisterende styrelse, der varetager reguleringen (Washington State Liquor Control Board), mens det i Colorado er nyoprettede styrelser (hhv. Marijuana Enforcement Division). I ingen af staterne må man bruge cannabis offentligt.

Et centralt forhold i reguleringen er, at de ansvarlige statslige styrelser giver licenser til firmaer eller personer, der ønsker enten at dyrke, forarbejde eller sælge cannabis. I begge stater kan voksne besidde op til en ounce (28 gram) cannabis på ethvert givent tidspunkt. I forhold til egenproduktion, tillader loven i Colorado, at private kan dyrke seks hampplanter til eget brug, hvilket der ikke åbnes op for i Washingtons lovgivning.

Prisfastsættelsen i Washington og Colorado sker tilsyneladende ud fra markedet, men er indirekte reguleret af pålagte afgifter. I Washington pålægges man afgifter på 25% i hvert af de 2-3 salgsled fra dyrkning over forarbejdning til detailsalg. I Colorado er afgiftssatserne lavere på 15 og 10%. Prisen på cannabis faldt med omkring 50% i årene umiddelbart efter legaliseringen i Washington (Smart 2017, bilag 5). Prisen på illegal cannabis på gadeplan faldt med cirka 9% i de stater, der legaliserede

³ Alaska, Arizona, Californien, Colorado, Connecticut, Illinois, Maine, Massachusetts, Michigan, Montana, Nevada, New Jersey, New Mexico, New York, Oregon, Rhode Island, Vermont, Virginia og Washington (inklusive stater, der har vedtaget cannabislegalisering, men hvor loven endnu ikke er trådt i kraft)

⁴ Amendment 64 Use and Regulation of Marijuana.
<https://www.fcgov.com/mmj/pdf/amendment64.pdf>

⁵ Washington Initiative 502 (I-502). <https://apps.leg.wa.gov/documents/bill-docs/2011-12/Pdf/Initiatives/Initiatives/INITIATIVE%20502.pdf>

cannabis (bilag 4). I Washington er det bestemt, at alle indtægter i forbindelse med lovgivningen – licenser, afgifter og bøder – skal tilfalde en fond, som finansierer de administrative udgifter i forbindelse med tilsyn og licenser. Overskuddet efter administrationsudgifterne går efter en præcis fordelingsnøgle til bl.a. forskning, oplysning og behandling i relation til cannabis og stoffer.

Resultater: Seks amerikanske stater har indsamlet post-legaliseringsdata gennem Youth Risk Behavior Surveillance System, en survey om sundhedsadfærd udført på middle schools (5.-9. klasser) og high schools (svarende til gymnasier). I Colorados data ses der ingen indlysende effekt af legalisering på unges cannabisbrug (Dills, 2021). Legalisering i Colorado har øget skatteindtægterne markant. Statens samlede indtægt fra skatter, licenser og gebyrer steg fra \$67 millioner i 2014 til \$387 millioner i 2020⁶. Antallet af arrestationer for besiddelse af cannabis blandt unge faldt med 37% fra 2012-2019 (Reed, 2021).

I Washington genererede salget af cannabis til rekreativt brug omkring 70 millioner dollars i skatteindtægter det første år – dobbelt så meget som den oprindelige omsætningsprognose (Washington State Department of Revenue, 2022).

Hvert andet år foretages Washington State Healthy Youth Survey (HYS), som bl.a. undersøger unges risikofaktorer indenfor sundhed og sundhedsrelateret adfærd⁷. Til spørgsmålet: "Har du brugt marihuana inden for de sidste 30 dage?" ses der ingen signifikante tendenser i besvarelsenerne over tid (2006-2018) blandt elever fra 6., 8., 10. og 12. klassetrin. Mellem klassetrin er der dog forskelle i brugen: Omkring en fjerdedel af elever i 12. klasse bruger cannabis, men kun 1 % af elever i 8. klasse har brugt cannabis inden for de sidste 30 dage. Cannabisbrugen stiger altså støt, når eleverne kommer i high school.

Blandt voksne i Washington viser data fra Behavioural Risk Factor Surveillance System (en undersøgelse om sundhedsrelateret risikoadfærd, kroniske helbredstilstande mv.), at nuværende cannabisbrug blandt voksne er steget hvert år for alle aldersgrupper. Den mest markante stigning i brugen er blandt personer i alderen 18-24 år. Mens kun 16 % af de 18-24-årige rapporterede at have brugt marihuana i de sidste 30 dage i 2011, steg dette til 28 % i 2017. Derudover har gruppen på 65 eller ældre også betydeligt højere cannabisbrug i 2017 (7 %) end i 2011 (1 %) (Landon, 2019).

⁶ Colorado Department of Revenue. Marijuana Sales Reports | Department of Revenue. Hentet d. 29. september 2022 fra: <https://cdor.colorado.gov/data-and-reports/marijuana-data/marijuana-sales-reports>

⁷ På Healthy Youth Surveys hjemmeside kan man tilgå alle tilgængelige faktaark: <https://www.askhys.net>

Tyskland

Aktuelt har Tyskland legaliseret cannabis til medicinsk brug, men debatten om legalisering af cannabis til rekreativt brug tager til i landet, særligt efter der tiltrådte en ny regering i 2021.

Argumenter: Til et borgermøde d. 25. august 2022 blev forbundskansler Olaf Scholz spurgt, hvornår cannabis skulle legaliseres, hvortil han svarede: "I den nuværende valgperiode." Scholz tilføjede, at han først ville sikre sig, at det vil være det rigtige at gøre, f.eks. i forhold til eventuelle sundhedsmæssige konsekvenser⁸.

Regeringen har i sin regeringsaftale bl.a. skrevet om legalisering af cannabis, så voksne lovligt vil kunne købe cannabis til rekreativt brug⁹. Der bliver i regeringsaftalen lagt op til, at cannabissalget fremover skal være statsautoriseret, og at kvaliteten skal kontrolleres. Udover det sundhedsfremmende fokus, skal legaliseringen virke som et opgør med det illegale marked¹⁰.

Regulering: Regeringen har d. 26. oktober 2022 fremlagt en model for legaliseringen af cannabis til rekreativt brug¹¹. Produktion, levering og distribution af cannabis til rekreativt brug vil blive tilladt inden for en licenseret og regeringskontrolleret ramme. Køb og besiddelse af op til 20-30 gram cannabis til eget forbrug i private og offentlige rum er tilladt uden straf. Privat selvdyrkning er tilladt i begrænset omfang. Med den planlagte nye forordning vil igangværende efterforskninger og straffesager blive afsluttet som ikke-kriminelle handlinger. Dyrkning og distribution af cannabis til rekreativt brug er underlagt streng regeringskontrol. Distribution af cannabis til rekreativt brug kan finde sted med aldersbegrænsning (min. 18 år) i autoriserede specialbutikker og om nødvendigt apoteker. Reklame for cannabisprodukter er forbudt. Der er strenge krav til indpakning af cannabisprodukter.

⁸ Bundesregierung: "Second Chancellor Dialogue with Olaf Scholz | Federal Government." Webseite Der Bundesregierung, 25. august 2022, www.bundesregierung.de/breg-en/news/chancellor-dialogue-magdeburg-2078910

⁹ DR Nyheder: "Olaf Scholz valgt som kansler: Hans regering varsler et nyt Tyskland med grøn strøm, fri hash og nul faxmaskiner". DR. <https://www.dr.dk/nyheder/udland/valgityskland/olaf-scholz-valgt-som-kansler-hans-regering-varsler-et-nyt-tyskland-med>

¹⁰ Andreassen, Mathias: "Kan fri hash i Tyskland ændre alt for København?". TV2 Lorry, 08. maj 2022. <https://www.tv2lorry.dk/koebenhavn/kan-fri-hash-i-tyskland-aendreatt-for-koebenhavn>

¹¹ Kontrollierte Abgabe von Cannabis: Eckpunktepapier der Bundesregierung liegt vor. (2022). www.bundesgesundheitsministerium.de/https://www.bundesgesundheitsministerium.de/ministerium/meldungen/kontrollierte-abgabe-von-cannabis-eckpunktepapier-der-bundesregierung-liegt-vor.html

Bilag 1

Nedenfor ses en tabel over lande, der har indført hel eller delvis legalisering af cannabis. Rød indikerer, at det er *ulovligt* at besidde, købe, sælge, modtage, udlevere og fremstille cannabis. Gul indikerer, at det er *afkriminaliseret* og grøn, at det er *legaliseret*.

Land/område	Rekreativt forbrug	Medicinsk forbrug
Australien	Afkriminaliseret i Western Australia (2004) og Northern Territory (2019), ml. 10-50 g	Sativex and Epidyolex (mod schlerose)
Belgien	Afkriminaliseret op til 3 g eller dyrkning af én plante	Kun Sativex
Canada	Legaliseret (2018)	
Danmark		4-årig forsøgsordning fra jan. 2018, forlænget til d. 31. dec. 2025
Estland	Afkriminaliseret op til 7,5 g	Lovligt med særlig tilladelse
Georgien	Lovligt til besiddelse og forbrug, men ikke til salg	
Holland	Forbrug og salg tolereres kun i coffeeshops. Besiddelse af op til 5 g er afkriminaliseret. Dyrkning af op til 5 planter er ikke håndhævet (medmindre det er dyrket i professionelt set-up).	
Italien	Besiddelse er afkriminaliseret; hjemmedyrkning er lovligt i små mængder til personligt brug	
Kroatien	Afkriminaliseret. Besiddelse af små mængder betragtes som en forseelse, som fører til bøde	
Luxemborg	Afkriminaliseret	
Malta	Lovligt til besiddelse, forbrug og dyrkning. Distribution er tilladt gennem non-profit cannabis-klubber (dec. 2021 - første land i Europa)	
Polen	Ulovligt, men tilladt under 0,2 % THC ¹²	
Portugal	Afkriminaliseret op til 25 g urter eller 5 g hash	
Schweitz	Afkriminaliseret. Lovligt under 1 % THC	
Slovenien	Afkriminaliseret	
Spanien	Afkriminaliseret. Brug og besiddelse i private områder tilladt til eget forbrug. Offentlig besiddelse eller forbrug kan medføre bøde. Dyrkning til personlig brug er tilladt i private områder, herunder Cannabis Social Clubs	
Tjekkiet	Afkriminaliseret op til 10 g eller dyrkning af 5 planter	
USA	Legaliseret i 19 stater, 2 territorier og i District of Columbia - men ulovligt på føderalt niveau.	Legaliseret i 37 stater, 4 territorier og District of Columbia - men ulovligt på føderalt niveau

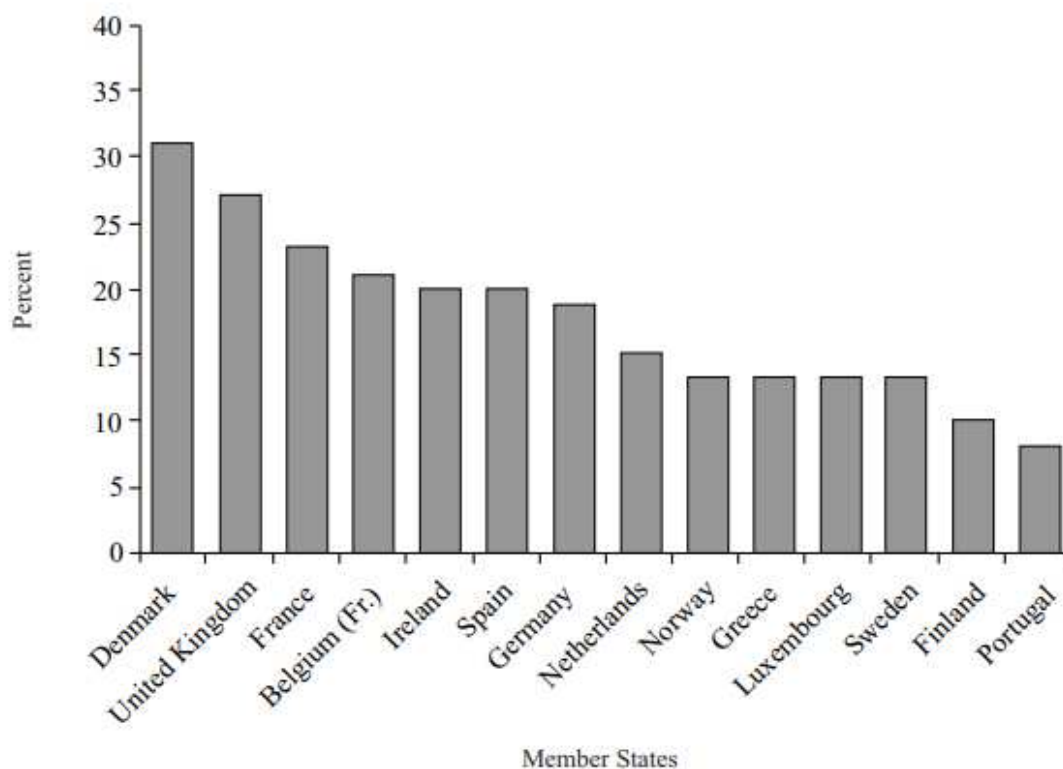
¹² THC står for tetrahydrocannabinol, som er det mest psykoaktive stof i hamplanten. Udover THC findes CBD. Nogle lande tillader kun en bestemt fastlagt balance mellem de to aktivstoffer.

	Afkriminaliseret i yderligere 12 stater og 1 territorium	
Østrig	Afkriminalisering af personlig brug pr. jan. 2016	

Kilde: Tabellen er udarbejdet af Økonomiforvaltningen på baggrund af en tilsvarende oversigt over alle landes cannabispolitik fra Wikipedia (2022), der bygger på selvstændige kilder for hvert enkelt land.

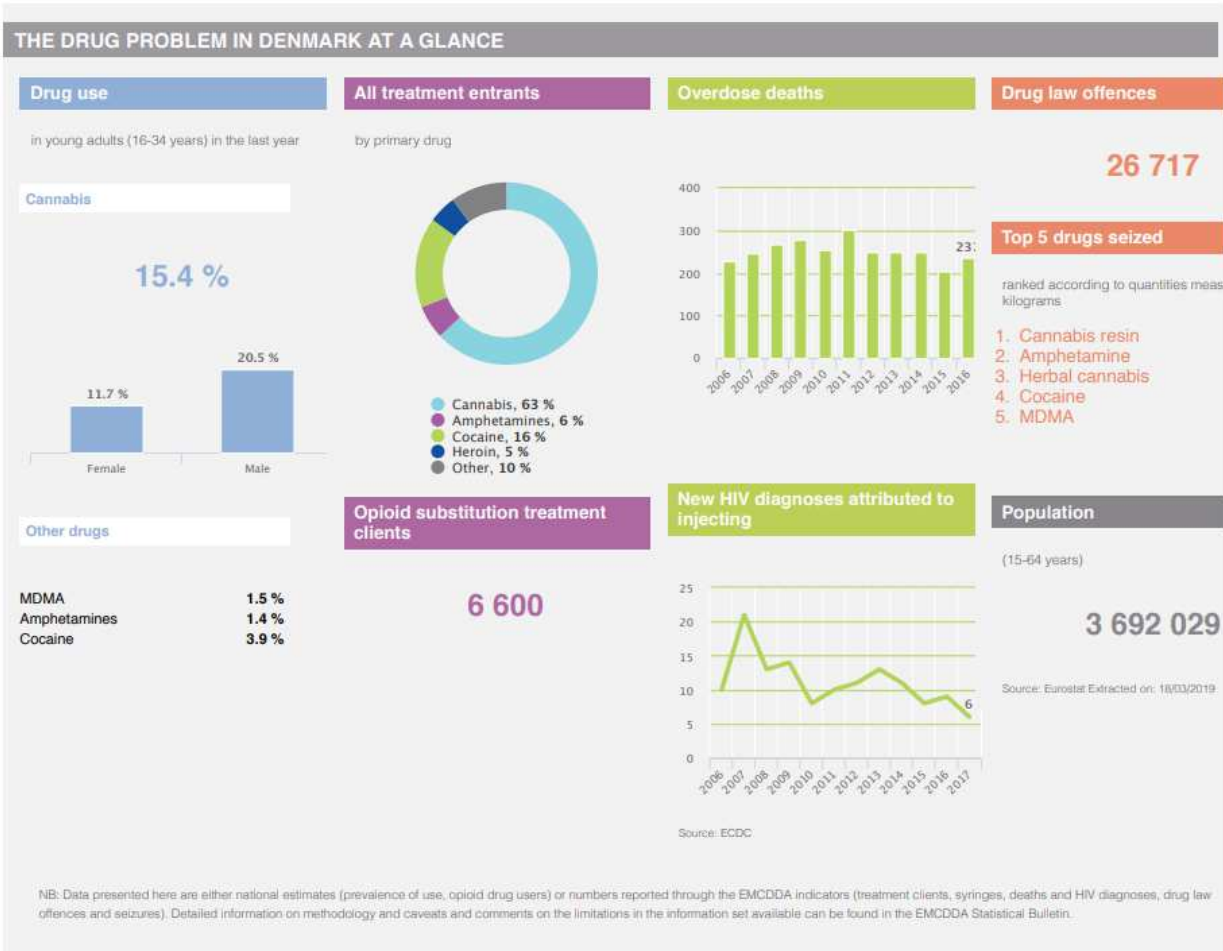
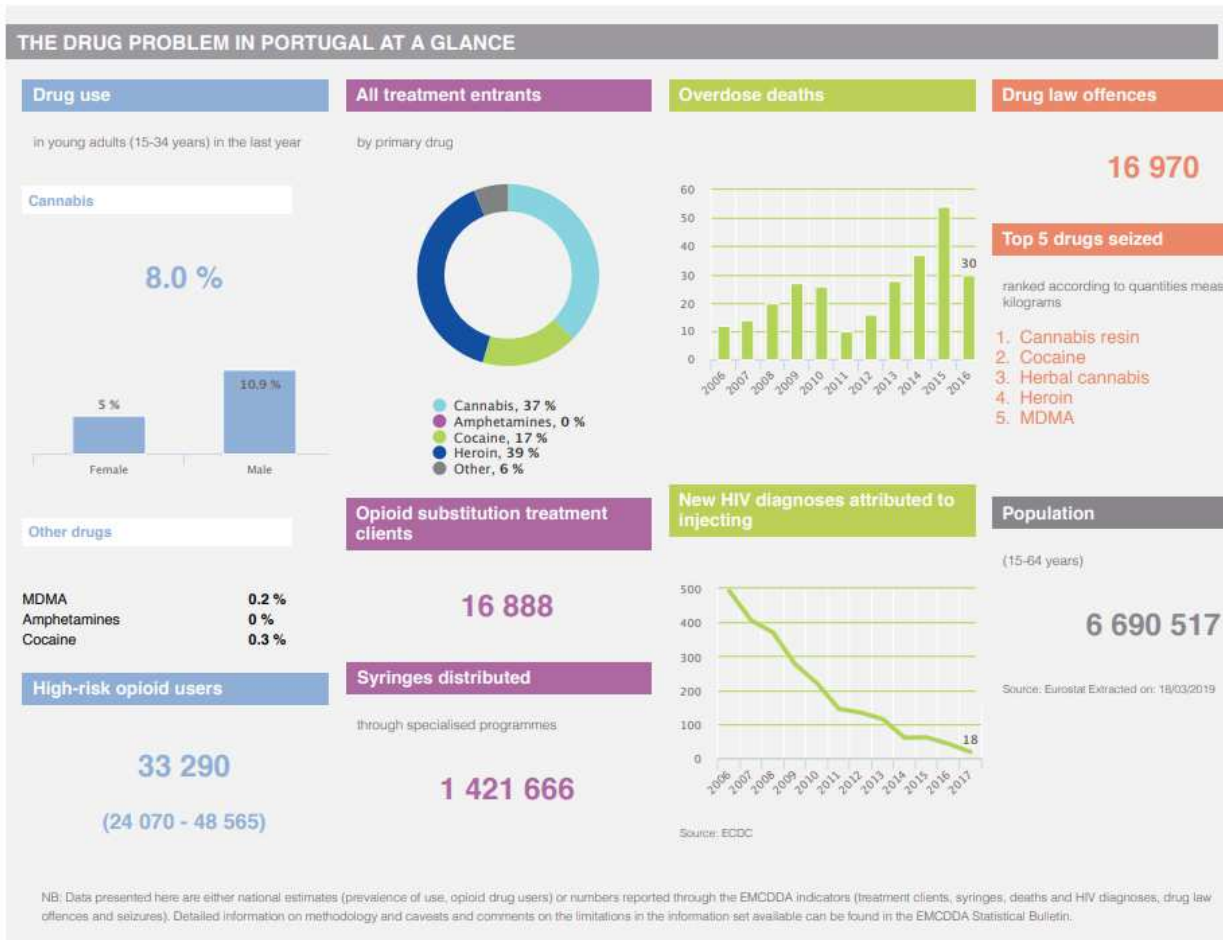
Bilag 2

Figure 15
European Union (2001–2005), General Population (15–64 Years), Cannabis, Prevalence over Entire Life

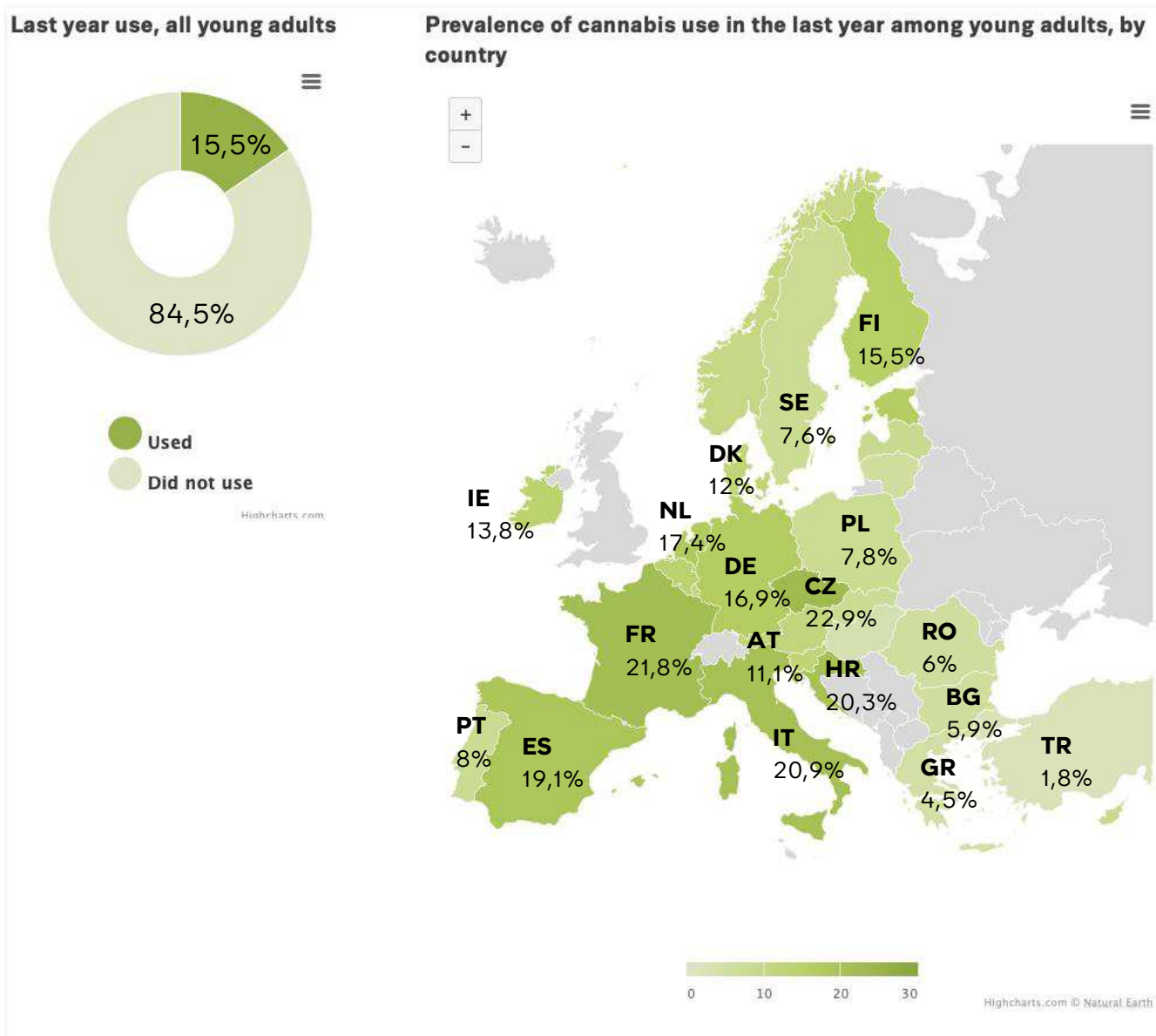

Kilde: Greenwald, G. (2009). Drug Decriminalization in Portugal: Lessons for Creating Fair and Successful Drug Policies. SSRN Electronic Journal. <https://doi.org/10.2139/ssrn.1543991>

Bilag 3a

Bilag 3b

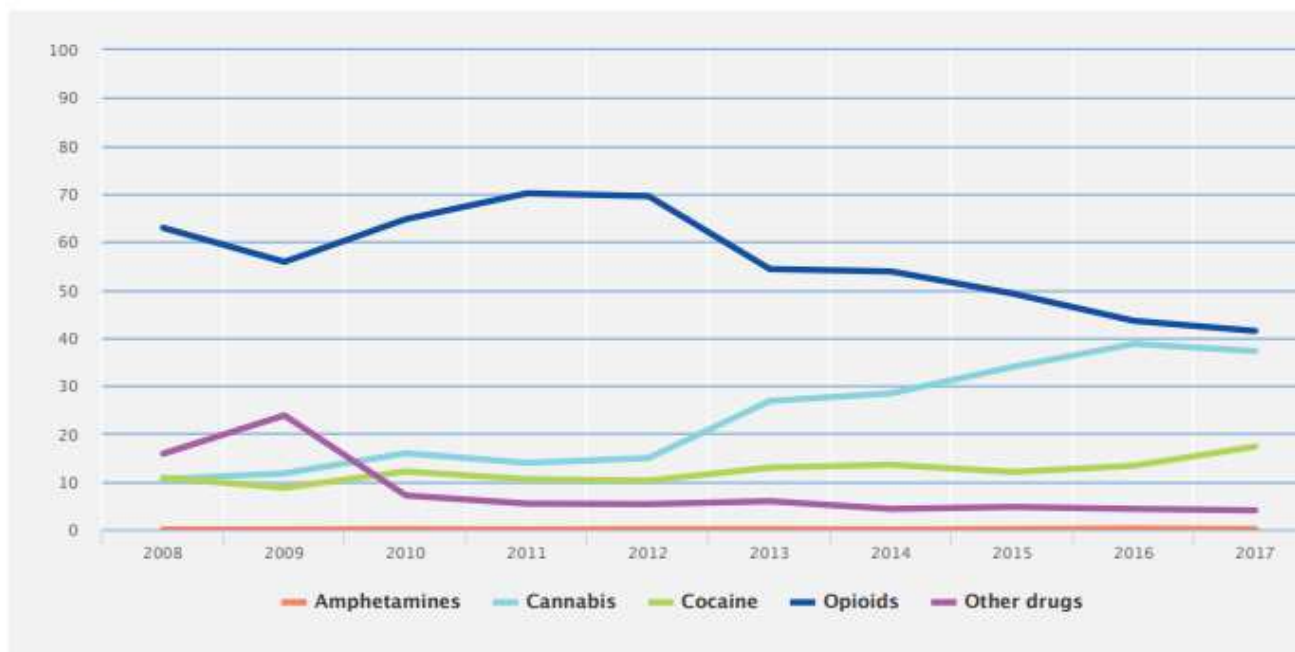
Cannabis use in the last year in Europe - young adults (15-34)

Published July 2022

https://www.emcdda.europa.eu/media-library/cannabis-use-last-year-europe-%E2%80%93-young-adults-15-34_en

Bilag 3c

Trends in percentage of clients entering specialised drug treatment, by primary drug, in Portugal

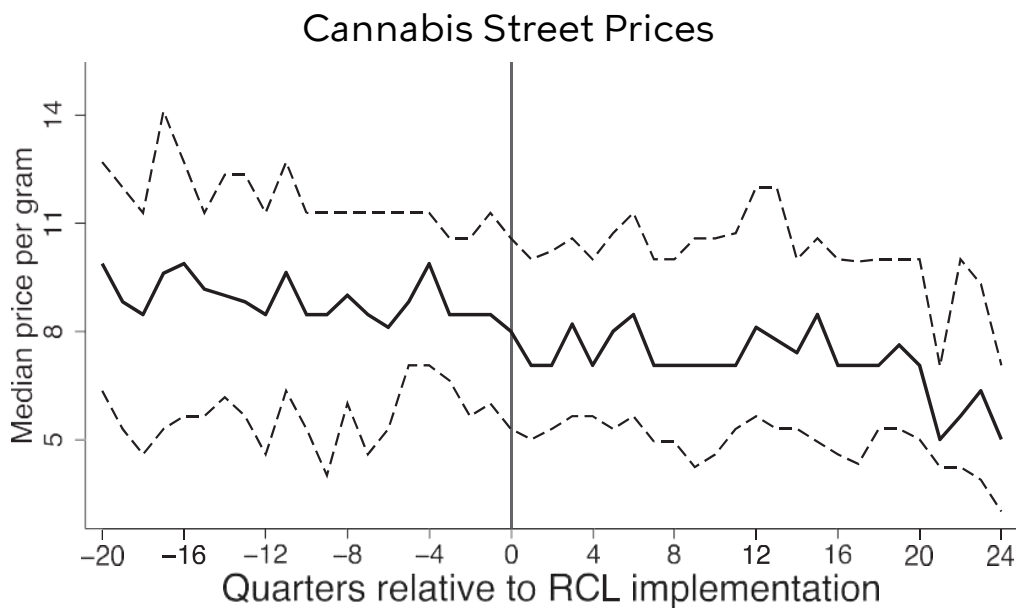

Kilder:

- **Bilag 3a:**
 - EMCDDA (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction) (2019a). Portugal Country Drug Report 2019.
 - EMCDDA (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction) (2019b). Denmark Country Drug Report 2019.
- **Bilag 3b:** EMCDDA (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction) (2021), Cannabis: Health and Social Responses
- **Bilag 3c:** EMCDDA (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction) (2019a). Portugal Country Drug Report 2019.

Bilag 4

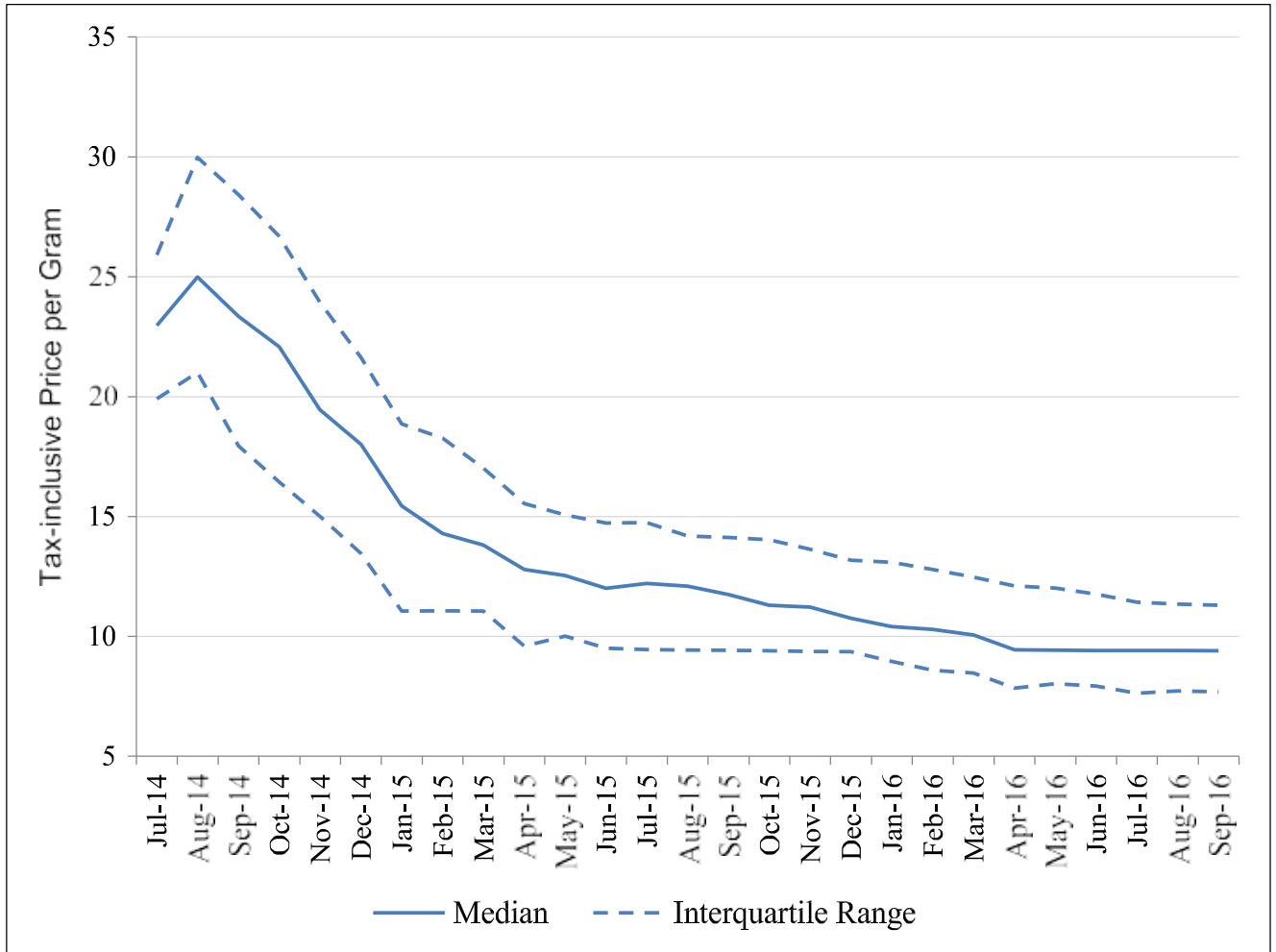
Median price of illegal cannabis in Price of Weed (POW), by time since recreational cannabis laws (RCL) implementation. POW, 2010-19. The outcome is the price per gram. The solid line represents the median price per gram and the dashed lines represent the first and third quartiles. Summary statistics are calculated for RCL states only, normalizing time-periods relative to RCL implementation.

Kilde: Meinhofer, A., & Rubli, A. (2021). Illegal drug market responses to state recreational cannabis laws. *Addiction* (Abingdon, England), 116(12), 3433-3443. <https://doi.org/10.1111/add.15517>

Bilag 5

Trends in median price per gram and price variation for cannabis flower. Dashed lines represent the 25th and 75th percentiles.

Kilde: Smart, R., Caulkins, J. P., Kilmer, B., Davenport, S., & Midgette, G. (2017). Variation in cannabis potency and prices in a newly legal market: evidence from 30 million cannabis sales in Washington state. *Addiction* (Abingdon, England), 112(12), 2167–2177. <https://doi.org/10.1111/add.13886>

Referencer

- Armstrong, M. J. (2021). Legal cannabis market shares during Canada's first year of recreational legalisation. *International Journal of Drug Policy*, 88, 103028. <https://doi.org/10.1016/j.drugpo.2020.103028>
- Ashworth, J. (2019). Canadian legalisation of cannabis reduces both cash usage and the 'black' economy. Hentet d. 29. september 2022 fra <https://cepr.org/voxeu/columns/canadian-legalisation-cannabis-reduces-both-cash-usage-and-black-economy>
- Bieleman, B., Goeree, P., Naayer, H. (2005), Aantallen coffee-shops en gemeentelijk beleid 1999-2004: Coffeeshops in Nederland 2004, Ministerie van Justitie, Intraval-WODC, Groningen. <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-24077-190-b2.pdf>
- Blanchette, J. G., Pacula, R. L., Smart, R., Lira, M. C., Boustead, A. E., Caulkins, J. P., Kilmer, B., Kerr, W. C., Treffers, R., & Naimi, T. S. (2022). Rating the comparative efficacy of state-level cannabis policies on recreational cannabis markets in the United States. *The International journal on drug policy*, 106, 103744. <https://doi.org/10.1016/j.drugpo.2022.103744>
- Choo, T., Roh, S., & Robinson, M. (2008). Assessing the "Gateway Hypothesis" among Middle and High School Students in Tennessee. *Journal of Drug Issues*, 38(2), 467-492. <https://doi.org/10.1177/002204260803800205>
- Chu, Y.-W. L. (2013). Do Medical Marijuana Laws Increase Hard Drug Use? SSRN Electronic Journal. <https://doi.org/10.2139/ssrn.2283525>
- Cox, C. (2018). The Canadian Cannabis Act legalizes and regulates recreational cannabis use in 2018. *Health Policy*, 122(3), 205-209. <https://doi.org/10.1016/j.healthpol.2018.01.009>
- Den Store Danske: *afkriminalisering*. Hentet d. 27. september 2022 fra <https://denstoredanske.lex.dk/afkriminalisering>
- Den Danske Ordbog: *legalisering*. Hentet d. 27. september 2022 fra <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=legalisering>
- Duncan, D. F., MacCoun, R. J., & Reuter, P. (2003). Drug War Heresies: Learning from Other Vices, Times, and Places. *Journal of Public Health Policy*, 24(3/4), 473. <https://doi.org/10.2307/3343390>
- EMCDDA (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction) (2011) Country overview: Portugal.
- EMCDDA (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction) (2019a). Portugal Country Drug Report 2019.
- EMCDDA (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction) (2019b). Denmark Country Drug Report 2019.
- EMCDDA (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction) (2020), Monitoring and evaluating changes in cannabis policies: insights from the Americas, Technical report, Publications Office of the European Union, Luxembourg
- EMCDDA (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction) (2022), European Drug Report 2022: Trends and Developments, Publications Office of the European Union, Luxembourg.

- Greenwald, G. (2009). Drug Decriminalization in Portugal: Lessons for Creating Fair and Successful Drug Policies. SSRN Electronic Journal. <https://doi.org/10.2139/ssrn.1543991>
- Hartman, M. H. (2022). Cannabis Overview. National Conference of State Legislatures. Hentet d. 27. september 2022 fra <https://www.ncsl.org/research/civil-and-criminal-justice/marijuana-overview.aspx>
- Hughes, C.E., Stevens, A. (2015). A Resounding Success or a Disastrous Failure: Re-examining the Interpretation of Evidence on the Portuguese Decriminalization of Illicit Drugs. In: Brienen, M.W., Rosen, J.D. (eds) New Approaches to Drug Policies. Palgrave Macmillan, London. https://doi.org/10.1057/9781137450999_9
- Jacques, Scott (Scott Thomas). Grey Area: Regulating Amsterdam's Coffeeshops. London: UCL Press, 2019. Web.
- Korf, D.J. (2002). Dutch coffee shops and trends in cannabis use. Addictive Behaviors 27: 851-866. [https://doi.org/10.1016/S0306-4603\(02\)00291-5](https://doi.org/10.1016/S0306-4603(02)00291-5)
- MacCoun, R. (2011). What Can We Learn from the Dutch Cannabis Coffeeshop System? SSRN Electronic Journal. <https://doi.org/10.2139/ssrn.1862363>
- MacCoun, R., & Reuter, P. (1997). Interpreting Dutch Cannabis Policy: Reasoning by Analogy in the Legalization Debate. Science, 278(5335), 47-52. <https://doi.org/10.1126/science.278.5335.47>
- Meinhofer, A., & Rubli, A. (2021). Illegal drug market responses to state recreational cannabis laws. Addiction (Abingdon, England), 116(12), 3433-3443. <https://doi.org/10.1111/add.15517>
- Ministerie van Justitie en Veiligheid. (2022). Toleration policy regarding soft drugs and coffee shops. Drugs | Government.nl. Hentet d. 27. september 2022 fra <https://www.government.nl/topics/drugs/toleration-policy-regarding-soft-drugs-and-coffee-shops>
- Reed, J. (2021). Colorado Department of Public Safety: Impacts of Marijuana Legalization in Colorado A Report Pursuant to C.R.S. 24-33.4-516. Hentet d. 29. september 2022 fra: https://cdpsdocs.state.co.us/ors/docs/reports/2021-SB13-283_Rpt.pdf
- Rêgo, X., Oliveira, M.J., Lameira, C. et al. (2021). 20 years of Portuguese drug policy - developments, challenges and the quest for human rights. Subst Abuse Treat Prev Policy 16, 59. <https://doi.org/10.1186/s13011-021-00394-7>
- Rotermann M. (2021). Looking back from 2020, how cannabis use and related behaviours changed in Canada. Health reports, 32(4), 3-14. <https://doi.org/10.25318/82-003-x202100400001-eng>
- Silva, L. (2022). Portugal Drug Laws under Decriminalization: Are Drugs Legal in Portugal? Hentet d. 27. september 2022 fra <https://www.portugal.com/op-ed/portugal-drug-laws-under-decriminalization-are-drugs-legal-in-portugal/>
- Smart, R., Caulkins, J. P., Kilmer, B., Davenport, S., & Midgette, G. (2017). Variation in cannabis potency and prices in a newly legal market: evidence from 30 million cannabis sales in Washington state. Addiction (Abingdon, England), 112(12), 2167-2177. <https://doi.org/10.1111/add.13886>
- Statista. (2022). Total number of coffee shops in the Netherlands 2005-2020. Hentet d. 29. september 2022 fra

- <https://www.statista.com/statistics/631926/total-number-of-coffee-shops-in-the-netherlands/>
- Washington State Department of Revenue. (2022). "Recreational and Medical Marijuana Taxes," <https://dor.wa.gov/about/statistics-reports/recreational-and-medical-marijuana-taxes>
 - Wen, H., Hockenberry, J. M., & Cummings, J. R. (2015). The effect of medical marijuana laws on adolescent and adult use of marijuana, alcohol, and other substances. *Journal of Health Economics*, 42, 64-80. <https://doi.org/10.1016/j.jhealeco.2015.03.007>
 - Wikipedia: *Legality of cannabis*. Hentet d. 27. september 2022 fra https://en.wikipedia.org/wiki/Legality_of_cannabis
 - Wouters, M., Benschop, A., van Laar, M., & Korf, D. J. (2012). Cannabis use and proximity to coffee shops in the Netherlands. *European Journal of Criminology*, 9(4), 337-353. <https://doi.org/10.1177/1477370812448033>